

康泰

**Acupunctuur
volgens de balans-methode
van Dr. Tan.**

**1, 2, 3 Balans-methode
Global Balance
Twelve Magical Points**

Dr. Richard Teh-Fu Tan OMD L.Ac

Copyright © 2017, Petra Keiman

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912, juncto het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb.471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men daarvoor de wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de auteur.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in lezingen, readers en andere compilatiewerken (Artikel 16 Auteurswet 1912), dient men zich tot de auteur te wenden.

Inhoudsopgave.

Hoofdstuk.	Sub	Onderwerp.	Pagina.
		Voorwoord.	1
		De Nederlandse vertaling van de term Jīng Luò.	3
		Qì.	4
1.		Inleiding.	7
2.		De 5 systemen.	11
3.		Tài Jí holografie en correspondenties.	13
		Microsystemen.	13
		Large Tài Jí.	13
		Mirror en Reversed Mirror.	14
		Image en Reversed Image.	17
		Anterior-posterior correspondentie.	17
		Large Tài Jí Image 1 en Reversed Image 1. Image en Reversed Image van de romp inclusief het hoofd op een gehele ledemaat.	18
		Large Tài Jí Image 2 en Reversed Image 2. Image en Reversed Image van alleen het hoofd op een gehele ledemaat.	20
		Medium Tài Jí.	21
		Medium Tài Jí Image 1 en Reversed Image 1. Image en Reversed Image van de romp inclusief het hoofd op het onderste deel van een gehele ledemaat.	21
		Medium Tài Jí Image 2 en Reversed Image 2. Image en Reversed Image van alleen het hoofd op het onderste deel van een gehele ledemaat.	22
		Small Tài Jí.	23
		Het selecteren van punten om Shén te kalmeren.	23
		Het behandelen van de Rèn Mài en de Dū Mài.	23
4.		Four Segment Timing.	25
5.		Matrix-analyse.	27
		Aangepaste nummering van de punten.	29
	5.1	Hoofd en gezicht.	30
		Top van het hoofd.	30
		Tussen het voorhoofd en de top van het hoofd.	31
		Voorhoofd, slapen en temporaal gebied.	33
		Gebied tussen het occiput en de schedelbasis.	37
		Gezicht en wangen.	41
		Oren.	45
		Ogen.	48
		Neus.	53
		Mond en gebit.	59
		Tong.	61
	5.2	Keel.	64
	5.3	Nek.	66
	5.4	Nek, bovenrug en schouder.	69
	5.5	Borst, gebied van de ribben boven het diafragma.	72
	5.6	Hypochondrium, gebied van de ribben onder het diafragma.	77
	5.7	Abdomen.	81

	5.8	Genitaliën.	89
	5.9	Testikels.	92
	5.10	Rug, scapula, sacrum en coccyx.	95
	5.11	Anus.	105
	5.12	Schoudergewricht.	107
	5.13	Oksel.	110
	5.14	Elleboog.	112
	5.15	Pols.	114
	5.16	Heupgewricht.	117
		Protocol voor de behandeling van ischias.	118
	5.17	Lies.	119
	5.18	Knie.	123
	5.19	Enkel.	125
6.		48 Acupunctuurpunten.	129
7.		Global Balance.	138
		De yīn-yáng dynamische balans en de statische structuur.	138
		Stappenplan yīn-yáng dynamische balans + statische structuur.	140
		Speciale protocollen.	141
8.		Puntselectie bij de behandeling van interne verstoringen door de lijnen (Yao) van elk hexagram (Gong) te gebruiken.	142
9.		Voorbeelden van de werkwijze bij het selecteren van kanalen en punten.	147
	9.1.	Astma.	147
	9.2.	Problemen in het gebied van het epigastrium.	149
	9.3.	Dysmenorrhea.	150
	9.4.	Functionele problemen zonder dat er sprake is van pijn.	151
	9.5.	Insomnia.	151
	9.6.	Chronische vermoeidheid.	152
		Yáng Míng – Tàì Yīn behandeling (met puntselectie op basis van de lijnen van de hexagrammen).	155
		Stress, insomnia, bi-polariteit, onrust, paniekaanvallen en enuresis als gevolg van exces. (met puntselectie op basis van de lijnen van de hexagrammen).	155
		Stress, insomnia, bi-polariteit, onrust, paniekaanvallen en enuresis als gevolg van deficiëntie (met puntselectie op basis van de lijnen van de hexagrammen).	155
10.		De strategie van de Twelve Magical Points.	156
		Mogelijk te selecteren punten op elk van de kanalen vanaf de Jīng Well punten tot aan de Hé Sea punten.	158
		Image en Mirror binnen de strategie van de Twelve Magical Points.	159
		5 richtlijnen die helpen om een behandeling te construeren.	160
		De 8 patronen.	160
		Het omdraaien van de patronen van links naar rechts en andersom.	161
		Schema's van de 8 patronen.	162
Appendix 1.		Case-histories van behandelingen volgens de balans-methode.	166
Appendix 2.		Case-histories van behandelingen met de Twelve Magical Points.	191
Appendix 3.		Samenvatting werkwijze van alle toepassingsvormen van de balans-methode.	214
		Bronvermelding.	215

Voorwoord.

Deze tekst is bedoeld als studiehulp, handleiding en naslagwerk voor acupuncturisten die willen werken met de verschillende behandelingsstrategieën die ontwikkeld zijn door Dr. Tan.

Het is noodzakelijk dat de lezer reeds kennis heeft opgedaan aangaande de fundamentele theorieën en terminologie die belangrijk zijn binnen de Traditionele Chinese Geneeskunde, deze worden hier niet opnieuw uitgewerkt of uitgelegd.

Over al deze onderwerpen zijn andere door ons samengestelde teksten, die opgebouwd zijn uit vertalingen van verschillende algemeen gebruikte Engelstalige literatuur verkrijgbaar.

Om deze Nederlandse tekst te maken is gebruik gemaakt van de verschillende boeken van Dr. Tan zelf en teksten van andere auteurs (zie bronvermelding).

Onze bedoeling is om zoveel mogelijk van de beschikbare informatie gemakkelijker toegankelijk te maken voor Nederlandstalige studenten en therapeuten.

Commentaren, opbouwende kritiek en suggesties voor aanvullingen zijn altijd welkom.

In deze tekst wordt niet de term 'meridianen' maar de term 'kanalen' gebruikt om de verschillende onderdelen van het complexe netwerk van trajecten waarlangs qi zich door het lichaam heen beweegt aan te duiden.

Op de volgende pagina's vertellen wij waarom wij hiervoor gekozen hebben.

氣

Qì.

De Nederlandse vertaling van de term Jīng Luò.

Energie heeft geen materiële vorm, maar is in ieder levend wezen aanwezig, zonder energie is het leven onmogelijk.

De energie die in ons lichaam aanwezig is, kan men weliswaar niet zien, maar de invloed ervan komt binnen alle aspecten van ons wezen tot uiting. Ook de Westerse geneeskunde erkent dat een organisme energie nodig heeft om te kunnen functioneren en dat deze energie vanuit ingenomen voeding en ingeademde lucht onttrokken wordt door de fysiologische processen die door verschillende organen worden uitgevoerd, en dat die organen daarvoor zelf ook energie nodig hebben.

Een gesproken woord kan men ook niet zien en een gedachte heeft geen fysieke vorm, maar zowel gesproken woorden als gedachten hebben eveneens veel invloed op hoe we ons voelen.

Zij beïnvloeden allerlei organische, chemische en hormonale, mentale en emotionele reacties, net zoals tastbare zaken zoals voeding of fysiek contact dat doen.

Binnen de Chinese Geneeskunde wordt gesproken over qì en over het Jīng Luò stelsel, een tot in detail uitgewerkt en beschreven model van met elkaar in verbinding staande routes, waardoor qì alle delen van het lichaam tot in de kleinste cel kan bereiken. De vertaling van het begrip qì met het woord energie is ontoereikend, maar wordt vaak gebruikt, omdat er geen Westers equivalent bestaat dat de betekenis van qì volledig dekt.

Aan het einde van dit hoofdstuk is een beknopte tekst over de betekenis van qì opgenomen.

Er is door alle tijden heen in het Westen veel discussie geweest over wat een goede benaming zou zijn om de trajecten waarlangs qì zich door het lichaam heen beweegt aan te duiden. De term 'meridianen' wordt door veel artsen en therapeuten niet als de beste term gezien, maar deze benaming is zo ingeburgerd, dat bijna iedereen die gebruikt. Wij hebben echter toch gekozen voor de term 'kanalen', ook al vergt het wellicht enige aanpassing om hieraan gewend te raken.

Dit besluit hebben we genomen, omdat het Jīng Luò stelsel als geheel naar ons inzicht meer overeenstemming vertoont met een samenwerkend geheel van communicerende vaten zoals het geval is bij een kanalenstelsel, dan met een beeld van statische lijnen dat wordt opgeroepen door de aanduiding meridianen.

De definitie van het woord meridiaan met betrekking tot acupunctuur in het Van Dale Groot Woordenboek van Hedendaags Nederlands luidt: *'Een denkbeeldige lijn over het lichaam die punten van levensenergie verbindt'*.

Het woord denkbeeldig zelf wordt in hetzelfde woordenboek verklaard als: *'Slechts in het begrip bestaand, niet werkelijk, fictief, illusionair en imaginair'*.

Het zelfstandig naamwoord 'denkbeeld' wordt uitgelegd als: *'Wat door het denken wordt voortgebracht, voorstelling van de geest, mening, weinig rekening houdend met de werkelijkheid'*.

Iedere persoon die zich heeft verdiept in de Traditionele Chinese Geneeskunde weet, dat er niets denkbeeldigs, onwerkelijks, fictiefs of imaginairs te bekennen valt aan het Jīng Luò stelsel.

Het feit dat de Jīng Luò voor het blote oog niet zichtbaar zijn, maakt hen niet irreëel.

De definitie van het woord kanaal is volgens de dikke van Dale:

- Een kunstmatige, gegraven waterweg.
- Een smalle, natuurlijke verbinding tussen grote meren en zeeën.
- Een middel om iets te bereiken.
- Een deel van een frequentieband bij televisie en radio.
- Pijp of buis.
- Afwateringskanaal.

De meesten van deze interpretaties komen volgens onze overtuiging veel dichter bij het begrip dat met de aanduiding Jīng Luò wordt bedoeld. De *Nèi Jīng* vergelijkt de Luò Mài bijvoorbeeld met de gegraven kanalen die door de oude wijzen werden aangelegd om water tijdens periodes van zware regenval te kunnen opvangen.

De tweede hierboven gegeven verklaring kan in verband worden gebracht met de metaforen van grote meren en zeeën in het lichaam waarover al in de vroegste klassieke teksten werd gesproken en die tot op de dag van vandaag nog altijd als zodanig worden aangeduid. Dat de trajecten van het energetisch systeem een middel zijn om iets te bereiken is ook overduidelijk.

Aldus wordt binnen al onze teksten niet gesproken over meridianen of het meridiaanstelsel.

Als de onderdelen van het Jīng Luò stelsel worden vertaald, zal dit zijn met het woord kanalen (en collateralen).

Qì.

Het concept qì heeft de Chinese filosofen door alle tijden heen beziggehouden, vanaf het begin van de Chinese beschaving tot in onze moderne tijd. Het karakter voor qì duidt erop dat qì iets is dat tegelijkertijd materieel en immaterieel is.

Door het karakter te ontleden, wordt duidelijk dat qì zo vluchtig en immaterieel kan zijn als gas, maar ook zo verdicht en materieel kan zijn als rijst. Het karakter geeft ook aan dat qì een subtiele, niet materiële substantie is, die ontstaat vanuit een grovere substantie, op dezelfde manier als waarop stoom wordt geproduceerd door het koken van rijst.

Het is erg moeilijk om het woord qì te vertalen, er worden dan ook veel verschillende vertalingen gebruikt, die echter geen van allen de werkelijke, diepgaande betekenis van qì exact weergeven. Voorbeelden van vertalingen zijn 'energie', 'ether', 'levenskracht', 'materie', 'bewegende kracht' en 'materie-energie'.

De reden waarom het zo moeilijk is om het woord qì correct te vertalen ligt in de aard van qì zelf, die het mogelijk maakt dat qì in verschillende situaties verschillende vormen kan aannemen en dus verschillende dingen kan zijn.

De manier waarop qì wordt vertaald is dus ook afhankelijk van het op dat moment relevante uitgangspunt.

De meeste moderne wetenschappers zijn het met elkaar eens dat qì kan worden gelijkgesteld met energie, omdat qì het continuüm tussen materie en energie uitdrukt zoals dit tegenwoordig wordt begrepen met betrekking tot de theorie aangaande de deeltjesfysica. Volgens Needham draagt qì ook het idee uit van etherische golven of radioactieve straling.

De meeste sinologen zijn het er in het algemeen over eens, dat qì correspondeert met materie, hoewel niet op een absolute manier, omdat qì ook ijle, meer verspreide en niet materiële vormen kan aannemen.

Er is een andere Chinese term om materie in diens harde, solide en tastbare vorm aan te duiden, dit is 'Ji'.

Ji is dus een vorm van qì, maar qì is niet altijd Ji, omdat qì ook kan bestaan in vage, niet waarneembare vormen.

Qì ligt dus aan de basis van alle fenomenen in het universum en vertegenwoordigt continuïteit tussen ruwe, grove en materiële vormen en fijne, ijle en niet materiële energie. Om deze reden gaat qì volledig voorbij aan het dilemma dat de Westerse filosofie vanaf de tijd van Plato tot op heden heeft doordrongen, namelijk de dualiteit en het contrast tussen materialisme en idealisme. De Westerse filosofie beschouwde materie als ofwel onafhankelijk van de waarnemingen van de mens, of in het andere uiterste werd materie slechts gezien als een reflectie van ideeën.

De onmetelijk grote variëteit van fenomenen in het universum is volgens de Chinese filosofie het resultaat van de voortdurende fluctuatie tussen verdichting en verspreiding van qì, waardoor fenomenen van verschillende mate van dichtheid gevormd worden. Dit idee van de verdichting en verspreiding van qì werd door vele Chinese filosofen doorheen alle tijden besproken.

Qì is de absolute basis van de ontelbare manifestaties van het leven, inclusief mineralen, planten, dieren en de mens.

Lie Zi was een Daoïstische filosoof die leefde rond 300 voor Christus. Hij zei dat de meer zuivere en lichtere elementen een opwaartse tendens hadden en de Hemel maakten, en dat de grovere en zwaardere elementen een neerwaartse tendens hadden en de Aarde maakten. 'Hemel' en 'Aarde' worden vaak gebruikt om de twee uiterste gradaties van enerzijds de meest verfijnde en anderzijds de meest verdichte vormen van qì te symboliseren.

Het boek *Huai Nan Zi* van rond 122 voor Christus vermeldt, dat Dao zijn oorsprong heeft in Leegte en dat Leegte het universum produceert. Het universum produceert qì en datgene dat helder en licht is stijgt opwaarts om de Hemel te worden, datgene dat zwaar en troebel is daalt neer en materialiseert om Aarde te vormen. Volgens deze oude filosofie, zijn leven en dood niets anders dan respectievelijk een verdichting en een verspreiding van qì. Wang Chong (27-97) zei:

"Qì produceert het menselijk lichaam op dezelfde manier als waarop water ijs wordt. Zoals het water bevroert, zo verdicht qì zich om het menselijk lichaam te vormen. Als het ijs smelt, wordt het water. Als iemand sterft, wordt hij of zij weer Shén. Dit noemt men geest, net zoals smeltend ijs zijn naam verandert in water".

Dezelfde entiteit wordt dus 'mens' genoemd als qì zich heeft verdicht en Shén genoemd als qì zich heeft verspreid, net zoals dezelfde entiteit 'ijs' genoemd wordt als qì zich heeft verdicht en 'water' als qì zich heeft verspreid. De entiteit zelf is niet veranderd, qì is niet toegenomen noch afgenomen, alleen de verschijningsvorm is anders.

Zhang Zai (1020-1077) ontwikkelde het concept van qì nog verder. Hij beweerde dat de grote Leegte niet slechts Leegte was, maar qì in diens staat van continuïteit. Hij zei dat de grote Leegte uit niets anders dan uit qì kon bestaan.

Hij werkte ook het idee van de condensatie en verspreiding van qì verder uit, volgens welk principe qì de aanleiding is tot het ontstaan van het ontelbare aantal fenomenen in het universum. Extreme verdichting van qì produceert daadwerkelijke vorm (Xing), dus hierdoor verschijnt een materiële substantie met een fysieke, tastbare vorm.

Dit concept heeft belangrijke toepassingsmogelijkheden binnen de Chinese Geneeskunde.

Zhang Zai zag heel duidelijk de onverbreekbaarheid van materie-energie in. De samenhang tussen energie en materie is onverwoestbaar en onscheidbaar.

Qì in gecondenseerde vorm is materiële substantie, maar qì in verspreide vorm is - hoewel immaterieel - toch ook substantie.

Het menselijk leven is eveneens niets anders dan een verdichting van qì en de dood is een verspreiding van qì.

Elke geboorte is een reflectie van de verdichting van qì, elk sterfgeval is een reflectie van de verspreiding van qì.

Bij de geboorte wordt niets gewonnen, bij de dood wordt niets verloren, als qì condenseert, wordt het een levend wezen, als qì disperseert wordt het de onderliggende basis voor verdere mutaties.

Wang Fu Zhi (1619-1692) bevestigde het concept van continuïteit van energie en materie en de verdichting van vormeloos qì tot een fysieke vorm. Hij zei: